

LUD

Diretor e proprietário: Dr. Antônio Firakowski.

REDAÇÃO: Av. Dr. Jaime Reis 583, Fone 1-4-9-3.
Adres dla listów: Redação «Lud», C. P. 155, Curitiba, Paraná

Prenumerata roczna, płatna z góry: w kraju — Cr. \$ 50,00;
poza Brazylią — Cr. \$ 80,00; cena egzemplarza — Cr. \$ 1,00.
Biuro otwarte od 1-szej do 5-tej po południu

Tabela de anúncios: Nas páginas de anúncios: Cada centímetro quadrado — Cr. \$ 1,00; repetidos até tres vezes ou em maiores dimensões — desconto de 20%; sobre os anuais — 50%. Na última página e no texto, aumento de 30% sobre os preços acima.

ROK XXII

Curitiba, 4 czerwca (de junho de) 1947

NR 23.

Z Brazylii

Eks-prezydent Getulio Vargas oskarżony o spisek

Według wiadomości nadesłanych z Rio, minister Wojny, generał Pereira da Costa wszczął dochodzenia przeciw Getuliovi Vargas, oskarżonemu o przygotowywanie zamachu stanu. Dotychczasowe dochodzenia ustaliły, że do tego spisku należy kilkunastu sierżantów wojsk brazylijskich. W czasie sekretnych obrad spiskowców eks-prez. Vargas miał oświadczyć, że ma za sobą kilku generałów, szereg wyższych oficerów i prawie 80 procent wojska. G. Vargas obiecał sierżantom, że jeśli zamach stanu się uda, otrzymają wysokie stanowiska w wojsku.

Eks-prezydent Vargas ze swej strony zaprzeczył kategorycznie, jakoby był wmiessany w spisek. W tych dniach podane będą o tym bliższe szczegóły.

Czy prefekci będą mianowani?

W pałacu Prezydenta Republiki, w Catete, zebrali się członkowie Komisji Obrony Narodowej, w skład której wchodzi ministrowie oraz szefowie Stabu Głównego Wojska, Marynarki i Lotnictwa. Celem zebrania jest kwestia nominacji nowych prefektów Stanów, bez przeprowadzania wyborów, oraz utworzenie punktów strategicznych w niektórych miastach i portach. Naradom powyższym przewodniczył Prezydent G. Dutra. Oficjalny komunikat o wynikach tej konferencji będzie ogłoszony w najbliższych dniach.

Powrót Osvalda Aranha

Z Rio podają wiadomość o powrocie eks-kancelerza Osvalda Aranha, brazylijskiego delegata przy Organizacji Narodów Zjednoczonych. Na lotnisku rioskim Santos Dumont delegacje Sejmu i Senatu oraz Prefektury zgotowały O. Aranha gorące powitanie, wyrażając w ten sposób uznanie dla jego działalności politycznej i godnego reprezentowania Brazylii na konferencjach międzynarodowych.

Parana wielkim producentem kawy

Stan Parany wyprodukował w przeszłym roku ponad półtora miliona worków kawy, wartości 838 milionów cruzerirów. Najlepszy zbiór kawy dostarczyła półn. część Parany, której gleba o kolorze fioletowym doskonale nadaje się pod plantację kawy.

Paranańska kawę eksportuje się najwięcej do Stanów Zjednoczonych i Argentyny.

Gazeta - nauczycielem

W związku z akcją zwalczania analfabetyzmu na terenie całej Brazylii

Gazety spełniają doniosłą rolę w dziedzinie samokształcenia każdego człowieka. Wprowadzają go w krąg szerszych zainteresowań, wpływają na kształtowanie się jego uczuć społecznych, na stosunek do zagadnień życiowych.

Najbardziej uczone książki, omawiające zagadnienia polityczne i gospodarcze, nie odtworzą obrazu szybko zmieniających się się przejawów życia, nie wykażą tego, co nam bieżąca chwila przynosi. To może tylko dać gazeta. Bez niej trudno wyobrazić sobie życie w naszych czasach. Gazety, tygodniki docierają do najbardziej zapadłych miejscowości, przynosząc wiadomości z całego świata.

W obecnych czasach rola i wpływ gazety są o wiele szersze i większe, niż to było przed wojną. Ież to nowych spraw pojawiło się na każdym niemal polu. Weźmy pod uwagę nowe wynalazki, odkrycia do których życie człowieka musi się dostosować i dzięki którym znaleźliśmy się na wyższym szczeblu kulturalnym, gospodarczym, czy społecznym. I tu właśnie spełniają gazety ogromnie ważną rolę. Omawiają, oświetlają wszystkie palące kwestie, mówią nie od siebie, lecz za każdym piśmie stoi instytucja, słowarzyszenie, czy stronnictwo. Pismo więc jest ich wyrazicielem, wypowiada głośno ich zdanie.

Gdzieś w interiorze gazeta, tygodnik jest często jedynym źródłem wiedzy, jedynym przewodnikiem, wskazującym drogę postępowania. Czytający gazetę, czy książkę ma przed sobą jakiś cel, do którego dąży. I tak — jeden chce się dowiedzieć, jak lepiej gospodarzyć na roli, innego interesuje, jak żyją i pracują ludzie w innych krajach, jeszcze inny myśli o tym, jak żyć, by było lepiej i sprawiedliwiej na świecie i t. p. Wszyscy jednak szukają wiedzy, a gazeta, wielki przyjaciel ludzkości, ma przyjść tu z pomocą.

Książka, gazeta, czy jakiegokolwiek pożyteczne pismo jest dla człowieka niejako samouczkiem oraz drogowskazem duchowym i społecznym. Trafnie określa tę rolę jeden ze słuchaczy Uniwersytetu ludowego w Polsce, kiedy się wyraża: »pod wpływem książki i gazety rozwiała mi się sprzeczność mgła niewiedomości, zasłaniająca mi wiele tajemnic życiowych. Poznałem i nauczyłem się cenić piękno otaczającego nas życia. Poznałem cel mego życia, moje przeznaczenie i obowiązki.«

Dzienników, tygodników, miesięczników na emigracji nie brakuje; również i Polacy w Brazylii mają swoje pisma. Chodzi tylko o to, byśmy okazali ze swej strony irochę dobrej woli. Wniosek krótki: Jak najwięcej czytać i wszyscy powinni czytać.

Nowe kamiony dla Parany

Centralna Komisja Cen, na ostatnim swym posiedzeniu, upoważniła Bank Brazylijski do finansowania kupna samochodów ciężarowych i opon. Nowe kamiony będą przeznaczone do transportu produktów rolnych z północnej Parany, który w latach ubiegłych był niedostateczny, powodując utratę wielkiej ilości artykułów żywnościowych. Ponadto Komisja powyższa zwróciła się z prośbą do Dyrekcji linii kolejowych Parany i Santa Catariny, by ułatwiła przewóz płodów rolnych.

Krytyczna sytuacja przemysłu włókienniczego

Z São Paulo donoszą, że Syndykat Przemysłu Włókienniczego w Stanie S. Paulo przesłał na ręce ministra handlu szczegółowe sprawozdanie o krytycznej sytuacji, w jakiej się znajduje tamtejszy prze-

mysł włókienniczy. Sprawozdanie to kończy się prośbą, by minister handlu zechciał użyć odpowiednich środków zaradczych.

Program Ministerstwa Rolnictwa

Brazylijskie Ministerstwo Rolnictwa przeznaczyło 85 milionów cruz. dla wybudowania pierwszych 30 ośrodków rolniczo — hodowlanych. Ośrodków tych wyznaczono na Rio Grande 5, Sta. Catarine 4, Parana 5, Minas Gerais 6, Mato Grosso 3, Espirito Santo, Goiás i Alagoas po 2, oraz Est. do Rio 1. Placówki te posiadać będą maszyny rolnicze, nawozy sztuczne, nasienia wszelkiego rodzaju, jak również rasowe bydło do chowu. Przy każdym ośrodku czynni będą: agronom, weterynarz i mechanik. Ministerstwo Rolnictwa ma wypracowany plan, by z czasem pokryć całą Brazylię siecią placówek rolniczo — hodowlanych.

Ze świata

Jaka powinna być prasa

Na początku roku przyszłego ma się odbyć w Europie Międzynarodowa Konferencja wolnej prasy. Specjalna Komisja, utworzona przy Organizacji Narodów Zjednoczonych, wypracowała już szereg postulatów, określających charakter wolnej prasy. Według uchwał Komisji prasa powinna być wolna od cenzury; powinna zamieszczać wiadomości zgodne z prawdą, współpracować nad rozwiązaniem kwestii ekonomicznych i socjalnych w całym świecie, podkreślać mocno poszanowanie dla praw człowieka i jego wolności bez względu na rasę, język i religię; zbliżać do siebie wszystkie narody, dopomagając w ten sposób do zachowania pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego.

Doroczna Konferencja angielskiej Partii Robotniczej

W mieście Margate, w Anglii, odbyła się weszłym tygodniu konferencja angielskiej Partii Robotniczej, w której uczestniczyło 1,300 delegatów oraz 500 dziennikarzy. Konferencja wyraziła swą zgodę na obowiązkową służbę wojskową w Anglii, co jest faktem znamionym. Dotychczas bowiem Partia Robotnicza była pacyfistycznie nastrojona. Na podkreślenie zasługuje także rezolucja, która zakazuje członkom tej partii należenie do Towarzystwa Przyjaciół Rosji. W czasie obrad, gdy jeden z mówców ostro krytykował system rządów sowieckich, otrzymał od wszystkich delegatów owaacyjne oklaski.

Kryzys w rządzie włoskim usunięty

Wybitny i doświadczony polityk De Gasperi, któremu powierzono utworzenie nowego rządu we Włoszech, napotykał dotychczas na wielkie trudności ze strony partii lewicowych. Po długich jednak naradach, bo trwających kilkanaście dni, udało mu się uformować nowy rząd.

Nazwisk członków nowego rządu dotychczas nie znamy.

Wojna domowa w Paragwaju

Wiadomości o sytuacji w Paragwaju są bardzo sprzeczne. Wojska rządowe chwala się, że w okolicach Ipane i Chaco postępują zwycięsko naprzód, nie natrafiając na opór ze strony powstańców. Rewolucjonści, ze swej strony rozgłaszają, że w pobliżu rzeki Paragwaju otoczyli całkowicie cztery pułki piechoty i konnicy wojsk rządowych, które nie mają innego wyjścia, jak poddać się lub zginąć.

Rząd paragwajski oskarża powstanców o gwałty dokonywane na bezbronnej ludności cywilnej.

Generał M. Clark oskarża Rosję

Do Nowego Jorku przybył w tych dniach generał M. Clark, były dowódca amerykańskich wojsk okupacyjnych w Austrii. M. Clark, przemawiając przez radio oświadczył, że głód, jaki panuje w Austrii, wywołali Rosjanie, konfiskując wszelkie zapasy żywności. Nawet pszki, dostarczane przez UNRRA i rozdzielane między ludność, żołnierze sowieccy zabierają.

Ciekawa ankieta

Amerykański Instytut Gallup Pool przeprowadził w Stanach Zjednoczonych ankietę na temat czy w Rosji i w Polsce istnieje ustroj demokratyczny. 83 procent odpowiedziało, że w Rosji nie ma demokracji, a 63 procent, że w Polsce nie ma demokracji.

Taka sama ankieta przeprowadzona została w Szwecji i we Francji. 86 procent Szwedów stwierdziło, że w Rosji nie ma demokracji, a 75 procent — że nie ma jej również w Polsce. We Francji natomiast 57 procent oświadczyło, że w Rosji nie ma demokracji, a 40 procent stwierdziło to samo w odniesieniu do Polski.

Przeciw lincwowaniu murzynów w Ameryce

Prokurator generalny Stanów Zjednoczonych, Tom Clark, zapowiedział, że lincowanie murzynów w Ameryce będzie surowo karane. Prawo jest dla wszystkich i broni życia wszystkich obywateli, oświadczył Tom Clark, i każdy obywatel może być karany tylko przez sąd, a nie przez osoby prywatne.

Ultimatum minęło — Moskwa milczy

Helsinki. — Pomimo upłytnięcia trzydniowego ultimatum władz sowieckich do rządu fińskiego w związku z zamachem bombowym na budynek poselstwa sowieckiego w Helsinkach, nie ma wiadomości o dalszych krokach Moskwy.

O podnieceniu, jakie latwiej w Finlandii, świadczy ostatnie przemówienie radiowo-ministrasprawy wewnętrznych M. Leino, który mówił o aktach politycznego terronu w Finlandii i wyznającym z nich niebezpieczeństwo dla stosunków pokojowych z Rosją Sowiecką.

Dokonywane w ostatnich czasach akty terronu politycznego do tego stopnia są niebezpieczne dla sytuacji w kraju — powiedział minister M. Leino — że koniecznym jest zastosowanie skuteczniejszych metod wobec nieodpowiedzialnych politycznie elementów kryminalnych.

Bidaul nie wierzy w brytyjski zwrot ku Rosji

Francuski minister spraw zagranicznych Bidaul, na posiedzeniu Rady Ministrów, obywatelizował doniesienia o mającym jakoby nastąpić natychmiast zwrocie na wschód w brytyjskiej polityce gospodarczej.

Według wiadomości wiarygodnych źródeł, p. Bidaul oświadczył, że wiadomości brytyjskie i francuskie zapowiadające tego rodzaju zmianę są przesadne.

Dziennik «Le Monde» uchodzący na ogół za organ reprezentujący poglądy francuskiego MSZ oświadczył, że pogłoski według których p. Bevin dokona sensacyjnego zwrotu w swej polityce zagranicznej ze względu na brak dolarów oraz pragnienie niepowiększenia napięcia pomiędzy W. Brytanią a Rosją przed następującą konferencją Wielkiej Czwórki w listopadzie, są w znacznej mierze prawdziwe.

Truman popiera plan wpuszczenia 400 tysięcy uchodźców

— Prez. Truman, Departament Stanu oraz Departament Sprawiedliwości, do którego kompetencji należy sprawa imigracji, zgadzają się w zasadzie na projekt wpuszczenia do Stanów Zjednoczonych 400 tysięcy uchodźców europejskich w ciągu 4-ech najbliższych lat.

Projekt ustawy, wniesiony 1-go kwietnia, przewiduje dopuszczenie 400 tysięcy uchodźców z Niemiec, Austrii i Włoch niezależnie od normalnych kwot imigracyjnych. Co roku wpuszczano 100 tysięcy ludzi. Projekt zastrzega, że wszystkie osoby zabiegające o dopuszczenie do Stanów musiałyby odpowiadać warunkom ustaw imigracyjnych. Oznacza to, że osoby te musiałyby przedstawić dowody dobrego charakteru i dobrego stanu zdrowia, by móc wykazać, że nie staną się ciężarem publicznym dla Stanów Zjednoczonych. Musiałyby także opłacić same koszty przejazdu.

Korespondent waszyngtoński donosi, że imieniem Kongresu Polonii prezes Rozmarek domaga się będzie objęcia ustawą również żołnierzy polskich znajdujących się w Wielkiej Brytanii.

Polski Komitet Opieki nad Dzieckiem ODDZIAŁ PARANA

KOMUNIKATY

1) Podajemy nazwiska osób poszukiwanych na terenie Brazylii przez krewnych lub znajomych z Europy i Stanów Zjednoczonych:

Ruszczycki Bolesław; geomeira, rodem ze Stanisławowa. Pitas Marian, kiedyś zamieszkały w Santa Maria, Rio Grande do Sul. Sokółowska z domu Radeczyńska Katarzyna lub jej dzieci. Kozłowski Karol, rodem z Bilki lwowskiej.

Łakiński Zbigniew z Grudziądza. Majewski Zygmunt, poszukiwany przez B. Dukaszę. De Silva Durski Franciszek z Prudentopolis. Makowski Lech. Dominikowski Mikołaj i Franciszek lub ich dzieci. Szczepański Władysław. Radecki Henryk, właściciel fryzjerni w Santos.

Drobnych Józef. Pawlikowski, kolega płk. Robakiewicza z wojny 1920 r. Dereniewicz Karol lub rodzina z São Bento, Blumenau. Fidyk Piotr, jakoby z Paranaíba.

Bonkalo Włodzimierz, rodem z pow. Baranowicza. Chyba lub Chybiński Stanisław i Piotr z Ponta Grossa. Kurowski Wiesław, jakoby z Ponta Grossa. Kłuszo Jan i Romuald. Z Jabłońskich Studzińska i siostra jej Jabłońska Natalia, nazwisko męża nieznane, pochodzące z Sompolna, pow. Koło. Rychlewski Bronisław i Janina, Zabuski Józef z Łomżyńskiego, Szkułnik Bolesław, Rymuska Antoni i Anna oraz dzieci, rodem z Lubelskiego.

Osoby, posiadające jakiegokolwiek wiadomości o wymienionych powyżej, zechcą się zwrócić osobiście lub pisemnie do Komitetu, rua Carlos de Carvalho 277, Curitiba Parana.

2) Od dnia 4-go maja zostały uruchomione audycje radiowe Komitetu w języku polskim w Montevideo, podawane w każdą niedzielę o godzinie 19.20 na fal długiej CX. 14 i krótkiej 26 m., 11705 Kcs. Audycje te zostały umożliwione dzięki pokryciu ich kosztu przez p. Józefa Kamińskiego z Capão Bonito, S. P., któremu za hojny i bezinteresowny dar ten, jak również za nadesłanie ofiary Cr. 500,00 na polskie dzieci, Komitet serdecznie dziękuje. Postąpienie p. Kamińskiego stawiamy za wzór całemu społeczeństwu tutejszemu. Gdyby Polacy tutejsi okazali się również ofiarni, napewno sama zebrana w ubiegłym roku na polskie dzieci wyniosła by więcej, niż zebrane 135.000 kruczyków, odpowiadające niepełnym 7.000 dolarom. A przecież zbierano w dwóch stanach: Paraná i S. Catarina, gdzie Polaków liczą na setki tysięcy.

Pamiętajmy, że dziecko, to przyszłość narodu. Pomóżmy dzieciom polskim.

3) Wykaz listów, znajdujących się w Komitecie:

Wójcikówna Jadwiga. Miss MacIornik. Kuczkowski Ludwik. Dembicki Ludwik. Garzał Piotr. Menuk Jakub. Lukiendrek Helena. Latosiński Wojciech. Lis Michał i Józef. Baras Herman. Sagatowska S. Jaworska Eugenia. Niska Waleria. Burdach Helena. Kurek Piotr. Maisewicz Max. Zasacki Julian. Kukliński Teofil, i Domicela. Jasiński Stefan. Kędzierski Franciszek. Derota lub Dorota Ludwik. Kasiński Seweryn. Puzyna Jan. Rominek Julian. Stramiński Stanisław. Milczewski Mikołaj. Żychoń Stanisław. Żulański Michał. Woźniak Władysław. Sienkiewicz Bolesław. Ks. Białowas Antoni. Cholenicz Józef. Juszciska Franciszka. Sobanska Maria. Samogolski Jan. Grabowski Józef. Golański Stanisław. Wykaz listów, znajdujących się w Redakcji «Lud»: Buczyński Pillemon, Ciepłak Stanisław z listy. Woźniak Stanisław, Kruszeński Julian.

Listy powyższe można odebrać osobiście w Komitecie u p. E. Kochowej, albo też zwrócić się po nie pisemnie.

Komunikat Polskiego Czerwonego Krzyża

POLSKI CZERWONY KRZYŻ zawiadamia Szan. Rodaków, że paczki do 10 — klg. oraz pieniądze na paczki «standartowe należy przysyłać na adres: «Sub-Delegado da Cruz Vermelha Polonesa» — Curitiba — Rua Carlos de Carvalho, 487.

Filmy Polskie w Rebouças

Staraniem pp. Andrzeja Wala, Aleksandra Skowrońskiego, i Hibolita Dopierańskiego zostały wyświetlone w dniach 25-go i 26-go ub. m. w Rebouças filmy z Polski, jak: «Warszawa zniszczona i obecnie odbudowywana».

«4 kroniki filmowe z życia narodu»

«Odra do Bałtyku», — z ziem na Zachodzie»

Wstępy były bezpłatne. Dobrowolne datki przeznaczono na Polski Czerwony Krzyż. Ogółem zebrano Cr\$ 719,00, które, po odciążeniu małych wydatków kinowych, przesłano na ręce Sub-Delegatury P. C. K. przy ul. Carlos de Carvalho, 487 w Kurytybie. Kolonia polska w Rebouças składa podziękowania p. Prefektowi Bento Cordeiro za udział w pracy i dobrowolny datek w sumie Cr\$50,00, na rzecz P. C. K.

Kacik gospodarczy

Jak się ustrzedz przed pomorem kur

(Dr. A. Tekliński)

(Ciąg dalszy) W kilka dni po tym zachorowało parę karmazynek i to, jak zwykle bywa, najlepszym; początkowo były jakieś oswojone, jady niewiele. Na-

stępnie dnia siedzieli już tylko skulone w kącie, a co ciekawe, to to, że trzymały głowę dziwnie nisko opuszczoną, a właściwie zwinętą w dół, aż pod brzuch. Pióra nastroszone, oczy zamknięte. Kury robiły wrażenie śpiących, grzebieni i dżwonki sino-fioletowe, palce u nóg przykurczone. Kury, zupełnie nie jadły i nie piły. Z otworów nosowych, specjalnie przy opuszczeniu głowy, wypływa wodnista

ciecz, oddech jest utrudniony, często charczący. U niektórych kur zauważono biegunkę. Każdego dnia przybywa kilka nowych chorych. Wczoraj padły dwie, a dziś nawet cztery. Jak tak dalej pójdzie, za kilka dni nie zostanie ani jednej kury. Już nawet od wczoraj jedna z indyczek jest trochę «niewyraźna». Tylko kacaki i gęsi dotychczas trzymają się dobrze. Już i wybielili kurnik, dają nawet kwas solny do wody do picia, a tu nie nie pomaga.

— Bo to i najlepiej zdechła kurę przetrzeć na podwórzu sąsiadów, to i choroba sobie pójdzie, — jak mówi jedna z doradczyń.

— Nie opowiadajcie mi takich głupstw, bo za taki postępek można się dostać pod sąd i odsiedzieć parę miesięcy więzienia. Zresztą jak mi mówiła sąsiadka, nawet bez tego, już u niej dziś trzy kury zachorowały — odpowiada gospodyni.

— A ja mówię, że najlepiej zameldować o tym municypalnemu lekarzowi weterynaryjnemu lub też zgłosić w prefekturze, może oni coś poradzą — radzi druga.

Na tym rozmowę przerwano, niektórzy o niej nawet zapomnieli. Kilka osób wzięło sobie trochę jaj do wylęgu, bo to po tych dobrych kurach, a jedna z biedniejszych kuzynki dostała nawet chorą kurę do zjedzenia w domu.

Tak więc choroba powędrowała w świat, dzięki nieświadomości gospodarzy. Zastanówmy się więc, jakie popełniano tam kolejne błędy.

Wybuchu choroby nie wolno tańc powinno się w wypadku padnięcia większej ilości drobiu co prądniej zgłosić lekarzowi weterynaryjnemu. Lekarz wyda wtedy odpowiednie zarządzenie i wakażówki, jak się w danym wypadku zachować. Nie wolno wtedy wywozić drobiu z gospodarstwa itp., a przeciwnie cały drób należy zamknąć w kurnikach, uprzedzając o chorobie sąsiadów i radząc im, celem uniknięcia zakażenia, zamknięcie także własnego drobiu. Wobec tego, że przebieg choroby od chwili zakażenia do śmierci jest bardzo krótki, bo tylko 3—5 dni, należy jak najszybciej wybić wszystkie kury chore, nawet i podejrzane. Kury wyglądające zdrowo, najlepiej jest przetrzeć do innego pomieszczenia, kurnik zaś dokładnie oczyścić, wyszorować gorącą wodą z ługiem ściany, podłogi, grządy, podgrzędne, gniazda i naczynia do karmienia. Zdezynfekować je następnie jednym z dostępnych środków dezynfekcyjnych, jak karbol, kreolina, lizol, oraz pobielić świeżo zgaszonym wapnem (5 kg wapna niegaszonego na 100 litrów wody).

Czystość bowiem dla zdrowia ludzi jak i zwierząt ma obrzymie znaczenie, dlatego też zabiegi te należy w wypadku wybuchu zarazy powtarzać codziennie. W razie padania drobiu sztuki padłe winno się przechować w niedostępnym miejscu do czasu przyjazdu lekarza weterynaryjnego.

Niszczenie sztuk padłych jak i odpadków od sztuk zabitych najlepiej przeprowadzić przez całkowite spalenie. Jeżeli nie da się tego dokonać z jakichś względów, to jak najgłębiej zakopać, po uprzednim polaniu środkiem dezynfekcyjnym lub też po posypaniu niegaszonym wapnem.

O czym trzeba dobrze pamiętać, to o możliwości przeniesienia choroby na jaja, jak i w jajach, pochodzących od kur chorych. Do wylęgu takich jaj nie wolno brać. Leczyć kur chorych nie wolno, bo to nie daje żadnych wyników. Można stosować zapobiegawczo w gospodarstwach, gdzie choroba nie ma, specjalną szczepionkę, produkowaną przez Brazylijski Instytut Weterynaryjny, która, zawsze, au zastosowana, może uchronić przed śmiercią dużo drobiu.

KSIĘGA ENIA

Biruty Dergint-Rawicz Sal. Marinho, 370 w Kurytybie. Przybory szkolne i piśmiennicze. Książki na prezenty w języku portugalskim i polskim.

Pokój wątpliwy...

Dwa lata minęły, gdy na wszystkich frontach skłóconego i walczącego świata, ucielił szereg broni, zamikły paszeczki armat, a ziemia drzęc i wstrząsać się przestała od huków i krzyku rozpaczliwej wojny. Dwa lata skończone, jak druga wojna światowa zbliżyła się do upragnionego końca. Ludzkość cała, bez wyjątków, odczuliła z ulgą i z nadzieją w głębinach swych umęczonych serc, spodziewając się, że świat o jedno doświadczenie bogatszy, jak najrychlej przystąpi do budowy trwałego, wiecznego pokoju, oszczędzając tysiącami jej na przyszłość nowej hekatombie ofiar, cierpienia, głodu, ognia i pożogi wojennej. Pragnienie pokoju jest powszechne na świecie; mimo to ciągnął lęk i obawa przed nową wojną wciska się do duszy i serc milionów istot, co przetrwały ostatnie lata okropności wojny, cierpienia i śmierci.

Czyż możemy powiedzieć, że już oddychamy naprawdę łaską i dobrodziejstwami stałego, trwałego i sprawiedliwego pokoju? Nie — i jeszcze raz nie! Widocznie łatwiej jest rozpetać nad światem zawieruchę wojenną, cały świat pogrążyć w ogień, ruinach i niszczeniu powszechnym, niż powyczerpaniu się ogólnym, doprowadzić do równowagi politycznej według pojęcia i wymagania różnych narodów i skleić jaki taki choćby pokój.

Nikt nie wierzy w pokój

Posłuchajmy co w katolickim dzienniku »La Croix« Jan Caret napisał o przyszłym pokoju, szumnie zapowiadającym światu przez wielkich kierowników losów dzisiejszej ludzkości.

»Ani w Europie ani w obydwóch Amerykach nikt nie wierzy w trwały pokój na świecie, a raczej zdolności przewidywać nawet bliską wojnę. Senator amerykański, Connally, na zebraniu O. N. U. niedawno odbytym, rzucił pytanie, które pozostało bez odpowiedzi: „Mołotów, minister spraw zagranicznych Rosji, głosi światu, że wojna skończona, lecz czy rzeczywiście tak jest?“ I snuje dalej powyższy pisarz w swym artykule, że „przyszła, a może niedaleka wojna, mieć będzie swój początek tym razem na Bałkanach, skąd ta nowa pożoga obejmie cały świat, od biegunów aż do równika. I zadaniem narodu czy państwa nie zostanie oszczędzone. Na Bałkanach wrogowie pokoju wszechświatowego gromadzą proch i przygotowują materiały wybuchowe i starczy potem iskierka czy krótkie spięcie w polityce i wzbuch nastąpi i wstrząśnie na nowo całym światem...“ Twierdzi bez ogródki Caret, że „te nagromadzone materiały wybuchowe w centrum Europy, niby drugi „Führer“, zapali car Wszechrosji dzisiejszej. W planach bowiem komunizmu jest zamęt, walka, rewolucja, wszystko co prowadzi do celu tej przewrotnej doktryny, do z bolszewizowania całego świata. Niedaleka bowiem przeszłość potwierdza moje wywody. Dyktator totalnego komunizmu odpowiedzialny jest za hekatombę ofiar roku 1939; on nderzył z tyłu na armię jeszcze

walczącą, zawarł traktat wzajemnej pomocy z Nazizmem, przygotował imperializm rosyjski celem infiltracji zasad wywrotowych i rewolucyjnych komunizmu“.

Wojna jeszcze straszniejsza...

Nowy ten konflikt pomiędzy narodami, na zgłiszczach jeszcze nie-wygasłych ostatniej wojny, będzie w dużo większym stopniu katastrofalnym dla całego cywilizowanego świata. Cywilizację zachodnią i kulturę chrześcijańską wykończy, pozostawiając po sobie tylko stratowaną ziemię, przesiąkniętą krwią, zgłiszcząca dymiące i trupy, których nie będzie miał kto grzebać. — Wojska Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej będą znowu zmuszone lądować, by stanąć czoło barbarzyńcom ze wschodu, a prawdopodobnie Francja, ta pierwotna córka Kościoła katolickiego, będzie znowu terenem najokropniejszych zmagania pomiędzy chrześcijańską demokracją, a pogańską i bezbożną dyktaturą wschodnią. Rzekę Łabę przejdą zmechanizowane masy z nadalekiej Nowy, na podbicie wielowiekowej cywilizacji chrześcijańskiej zachodu. Ale walka rozszerzy się przez Azję na daleki Pacyfik, obejmując każdą cząstkę naszego globu, pogrążając go w odmętach okropności prawdziwie apokaliptycznych czasów.

Jan Caret w artykule wzywa dalej swoich rodaków, by pracowali i modlili się o sprawiedliwy pokój; spełnią przez to nakaz chrześcijański, ludzki i patriotyczny.

Pomimo tego, że ów statysta rosyjski Mołotów głosi światu koniec wojny, niepokój trwa i lęk przed przyszłą wojną nie znika z serc naszych, a powietrze nąduwane elektrycznością wzajemnego braku zaufania, grozi niedaleką burzą. Czy ziszczą się przypuszczenia i wnioski owego pisarza i dziennikarza, oparte na doświadczeniu niedoszłego przez dwa lata porozumienia pomiędzy narodami walczącymi i nawet sprzymierzonymi — zobaczymy.

Tylko Rosja zjada owoce zwycięstwa

Wielki statysta i polityk, który stoi na czele największej dziś demokracji północno-amerykańskiej, Prezydent Truman, przemawiając kilka dni temu w izbie ustawodawczej, tak się wyraził:

»Jest rzeczą nie do pojęcia, że po krwawej wojnie przeciwko totalizmowi „Osi“, pozwała się, by Rosja zagarnęła państwa bałtyckie i pochłonęła ziemie sąsiednie, by siecią intryg i wpływów pokrywała Polskę, Rumunię, Bułgarię, by z Jugosławii uczyniła sobie satelitę i mieszała się w sprawy wewnętrzne Węgier a przytym otwarcie usiłując narzucić swoją wolę i reżim Grecji czy Turcji. Takie postępowania z jej strony raz powinno mieć swój koniec. Rząd Stanów Zjednoczonych dotąd szedł na jak dalej idące ustępstwa wobec nierozważnych i butnych żądań komuni-

KAZIMIERZ PUŁASKI

w dwuchsetną rocznicę jego urodzin

Wieluż to mieliśmy wodzów, którzy żyją tylko na kartach historii, którzy odeszli spełniwszy swe zadanie dobrze czy źle, którzy w czasach obecnych mają mało do powiedzenia. I tylko nieliczni z nich pozostali w pamięci. Do tych zaliczamy także Kazimierza Pułaskiego — szermierza o wolność i demokrację.

Kiedy Polska w XVIII wieku była gnębiona przez Rosję, zśród wielu rodów miłujących gorąco Ojczyznę, wybija się na czoło ród Pułaskich, który zastąpił męstwem w czasach Konfederacji Barskiej. Właśnie ojciec Kazimierza był założycielem tej Konfederacji, która miała na celu wywalczyć niepodległość Polski z bronią w rękę.

Powstanie zbrojne przeciw Rosji ogłoszone zostało 29 lutego 1768 r.; bohaterem powstania stał się Kazimierz Pułaski, niezrównany w męstwie i w walce podjazdowej.

Kazimierz Pułaski urodził się około 1747 r. w rodzinnej wsi Pułazie, na Podlasiu. Wychowany w zdrowych zasadach i przepojony miłością Boga i Ojczyzny, już jako 20-stoletni młodzieniec zasłynął na polu walki, zwracając na siebie uwagę wodzów konfederackich.

Stojąc na czele powierzonych sobie oddziałów, dokazywał cudów waleczności, zdobywając podziw u nieprzyjaciela. Słynną stała się obrona okopów św. Trójcy pod Kamieńcem Podolskim, gdzie garść powstańców z Pułaskim na czele, opierała się dzielnie przez długi czas licznym pułkom wojsk rosyjskich. Generałowie rosyjscy zastawali liczne pułapki, by pochwytać Pułaskiego, lecz ten w cudowny wprost sposób umiał ich uniknąć. Tymczasem wśród wodzów powstania wybuchła zawiść wzajemna i niezgoda. Każdy działał na własną rękę, ułatwiając w ten sposób Rosjanom znoszenie małych oddziałów. Pułaski, widząc, że Konfederacja upada i dalszy opór staje się beznadziejny, polecił swym podkomendnym podać się, a sam ucieka za granicę w 1772 r. Będąc w Turcji próbował jeszcze zebrać konfederatów, lecz pokój zawarty między Turcją i Rosją przeszkodził temu.

Wyjeżdża do Ameryki w 1777 r., by stać się szermierzem wolności, którą tak ukochał. W Ameryce Pułaski bierze udział w powstaniu przeciw Anglii. Będąc niezrównanym wodzem w walce podjazdowej i odznaczając się szaloną odwagą, rychło otrzymuje stopień generała kawalerii i obejmuje do-

stępczej Rosji; nie jednak w zamian nie uzyskał. Rosja domaga się ustępstw — bardzo wygórowanych.

Takie postępowanie z jej strony niewątpliwie spowoduje podział świata na dwa obozy: — komunistyczny — totalny i bezbożny — i obóz chrześcijański i demokratyczny; nie jesteśmy bowiem skłonni, by świat zamienić we wielki „obóz“ koncentracyjny, pilnowany przez stróżów — czernych komunistów.

wództwo nad całą jazdą amerykańską.

Jego męstwo i świetne dowodzenie jednają mu rozgłos w całej Ameryce. W bitwie pod Savannah, w Stanie Georgia, odnosi zwycięstwo nad Anglikami, sam jednak ginie śmiercią bohaterką 9-go października 1779 r.

Ameryka nie zapomnia o bohaterstwie Polaka walczącego o jej wolność. Jeden z wielkich i nowoczesnych mostów w Nowym Jorku nosi nazwę Pułaskiego. Jedno z miast w Stanie Wisconsin otrzymuje jego imię. W Savannah, gdzie poległ, wznosi się wspaniały pomnik Pułaskiego. Na szczyt pomnika widzi się niewiastę, trzymającą w ręku wieńiec zwycięstwa. Na postumencie rzeźba przedstawiająca Pułaskiego na koniu, ze wzniesioną szablą w rękę. Napisy i data bohaterstwa Polaka oraz piękne ogrodzenie dopełniają całości. Data śmierci Pułaskiego, rok rocznicę jest uroczyste obchodzona w całej Ameryce.

Kazimierz Pułaski, dając swoje życie w obronie wolności Ameryki, głosi całemu światu, że w życiu narodów — najważniejsza wolność. Jest on dzisiaj niejako symbolem walki o wolność dla narodów uciemięzonych. S. S.

Stalin organizuje wojsko niemieckie

»Stalin organizuje nowe wojsko niemieckie« — pod tym tytułem ukazała się w „Giornale della Sera“ korespondencja z Frankfurtu. Korespondent tej gazety przypomina, że Układy Jaltańskie przewidywały wytopienie pruskiego militarysty oraz zniszczenie wszelkich środków agresji. Stalin sprzeniewierzył się zobowiązaniom wobec zachodnich sojuszników. »Nie jest naszym celem zniszczyć całkowicie siły niemieckie — powiedział zresztą sam w 1942 r. — Każdy kulturalny człowiek wie dobrze, że w stosunku do Niemiec nie jest to możliwe; nie jest też godne polecenia ze względu na przyszłość.«

Sytuacja polityczna wpłynęła zapewne na pośpieszne wzmocnienie nowego sztabu generalnego niemieckiego, na którego czele stoi junkier hr. Einsidel (?) pieczołowicie wykształcony przez marszałków Wasiliewa i Zdanowa, absolwent sowieckiej akademii wojskowej, oraz marsz. von Paulus, dowódca VI armii, która oblegała Stalingrad.

Dowództwo amerykańskie, informowane z pewnych źródeł, jest przekonane, że utworzenie nowej armii niemieckiej w zależności od Rosji jest faktem dokonującym.

W związku z tym korespondent »Giornale della Sera« przypomina, że von Paulus znajduje się na liście zbrodniarzy wojennych, wpisanych tam przez Komitet Narodów Zjednoczonych.

Czy zamówiłeś już sobie
»L U D« ?

SŁOWO BOŻE

NA UROCZYSTOŚĆ BOŻEGO CIAŁA

(Ewangelia napisana u św. Jaa w rozdziale VI)

W on czas mówił Jezus rzeszom żydowskim: Ciało moje prawdziwie jest pokarm, a krew moja prawdziwie jest napój. Kto pożywa mego ciała, a pije moja krew, we mnie mieszka, a ja w nim. Jako mię posiał żyjący Ojciec, i ja żyję dla Ojca: a kto mnie pożywa, i on żyć będzie dla mnie. Ten jest chleb, który z nieba zstąpił. Nie jako Ojciec wasi jedli mannę i pomarli. Kto pożywa tego chleba, żyć będzie na wieki.

CHLEB MIŁOŚCI

Święty Paweł czyni bardzo ważną uwagę, że tej samej nocy, w której wrogowie Chrystusa układali spisek przeciw Niemu, Pan Jezus tej nocy, której został wydany (I Cor. XI 23), kilka godzin przedtem ustanowił w Wierczeniaku Sakrament Eucharystii. Ta okoliczność wyjaśnia nam słowa św. Jana: »A umiłowawszy swoje, do końca je umiłowawszy« (Jan XIII. 1).

Tak więc Eucharystia jest chlebem miłości i miłość ją przyjmować powinna. Pierwszym odruchem serca tych, co kochają drugich jest, by żyć ciągle w obecności ukochanej osoby. Doświadczył tego i Jezus. Jego marzeniem największym było i jest być blisko nas, zjednoczyć się z nami.

I dlatego przemienia chleb w ciało swe, przemienia wino w krew swoją, po to by stać się naszym pokarmem, by zjednoczyć się z nami, bo »kto pożywa ciało moje i pije krew moja we mnie mieszka a ja w nim«.

Rozważając te słowa słusznie zauważa Bossuet, iż powinniśmy raczej otworzyć serca niż oczy na ten cud miłości. Bo nie innego nie pobudziło Chrystusa, by dać nam Siebie na pokarm, jak Jego miłość.

Pragnienie zatem Serca Jezusowego, by zawsze być z nami, urzeczywistniło się przez cud transubstancji: »Oto ja jestem z wami po wszystkie wieki, aż do skończenia świata (Mt. XXVIII, 20).

Miłość Jezusowa dała nam chleb anielski i dlatego miłość ją przyjmować powinna.

Znaczy to, iż trzeba zerwać z grzechem, oczyścić swą duszę w Sakramencie Pokuty, bo dopiero

wtedy dajemy dowód, iż kochamy naprawdę Jezusa i możemy przyjąć Go w Komunii świętej.

Zdawać by się mogło, iż ludzie odpowiedzą miłością na ten bezmiar miłości Chrystusa garnąc się często do Stolu Pańskiego.

Niestety, iluż to ludzi jeszcze zdala trzyma się od ołtarza, a wielu bardzo rzadko przystępuje do Komunii świętej, powodując się nie tyle miłością ku Chrystusowi ile groźbą przykazania, które nakazuje przynajmniej raz do roku przystąpić do Komunii świętej.

Jakżesz odmienni byli od nas pierwsi chrześcijanie.

Dla nich największym szczęściem była częsta Komunia święta, i z wielką tylko boleścią serca, powodowani koniecznością, pozabawiali się czasami tego boskiego pokarmu.

Święci też mieli inne niż my uczucia, oni bez przestanku wdychali za tą błogosławioną chwilą Komunii świętej. Nie gdzie indziej jak tylko tam znajdowali męstwo w pracy nad sobą, siłę w przeciwnościach, pociechę w cierpieniu.

Niech więc dziś rumieniec wstydu obleje nasze oblicze na widok naszej niewdzięczności dla Boskiej Miłości, pragnącej w Komunii świętej łączyć się z nami.

Nie bądźmy nadal ślepi i nieczuli na ten bezmiar miłości Chrystusowej, przeciwnie, zapaleni przykładem drugich, oeuśmy się z gnuśności i opieszałości w służbie Bożej i ukochajmy Chrystusa całym sercem, łącząc się często z Nim w Komunii świętej.

A tak pokrzepieni tym chlebem mocnych, łatwo zwyciężymy przeciwności tego życia, a przed nami otworzy się droga bezpieczna do wiecznej szczęśliwości. X. Wł. S.

MĘCZEŃSKIE BISKUPSTWO

Księdza Michała Kozala

(Ks. Dr Stefan Biskupski)

(Ciąg dalszy)

Kaplica

Jedyną ostoją w warunkach gdzie prawa stały się ciężarem nie do zniesienia, a przywileje nową szykaną, była kaplica, która otwarto dla księży w tym właśnie okresie. Czas korzystania z niej jednak ograniczony do jednej Mszy dziennie, w czasie której można było przyjąć Komunię św. Dla ks. Michała Kozala, w którego życiu biskupim Chrystus Eucharystyczny i ofiara Mszy św. odgrywały tak wielką rolę, możność codziennego w niej uczestnictwa i przyjęcie Komunii św. były ukojeniem w tej nad ludzką miarę poniewierze i wsparciem przy dźwiganiu ofiarnego krzyża, którego końcowym etapem miała być śmierć... Śmierć, naprzeciw której szedł z całą świadomością człowiek, który wszak z życia swego

złożył Bogu dobrowolną ofiarę... Śmierć, która dla Biskupa miała być dopełnieniem niejakiego paktu z Bogiem, dla setek zaś jego współpracowników gwarancją wyzwolenia i pracy wśród swoich...

Pokora

Naprzeciw tej śmierci szedł ks. Kozal pokornie, z uśmiechem na swej szlachetnej twarzy. Gdy z okazji jakiejś składano mu życzenia powrotu do Polski i swej diecezji, dla niewtajemniczonych miał ten ujmujący uśmiech, który prześwieślał całą jego postać, i cięch słowa: „Jak Bóg zechce...“ dla wtajemniczonych zaś budującą w swej pokorze odpowiedź: „Biskupem-sufraganem? może zostać każdy kapłan, rektorem zaś lub profesorem seminarium nie każdy. Dlatego wy wróćcie, ja tu już zo-

stanę. Zresztą wiecie, że życie moje już nie do mnie należy“.

Duch modlitwy

Upoważnionym do odprawiania Mszy św. był jeden z niemieckich księży. Biskup Kozal w czasie wspólnych nabożeństw klęczał w tłumie, obok setek innych kapłanów, nie wyróżniając się zewnętrznie niczem — w swym pasiowym stroju, z ostrzyżoną krótko głową, w trepach na bosych nogach — a jednak tyle skupienia wewnętrznego było w całej jego postawie, tyle powagi i majestatu, że, pomimo ciasnoty miejsca, najbliżsi odsuwali się z uszanowaniem, aby nie przeszkodzić mu w modlitwie, w której był pogrążony cały...

Pierwsza Msza św. w obozie

Zbliżał się dzień trzynasty sierpnia 1941 roku, druga rocznica poświęcenia na biskupa. Przyjaciele i życzliwi, do których zaliczali się wszyscy bez wyjątku swoi i obcy księża, nawet duchowni obcych wyznań, pragnęli ks.

Kozalowi okazać swą cześć, ułatwiając mu spełnienie jego skrytych życzeń odprawienia choć jednej Mszy św. w obozie. Wspólne starania odniosły pożądany skutek i ks. Michał Kozal otrzymał zezwolenie na odprawienie Mszy św. w dniu trzynastym sierpnia. Było to niewypowiedzane szczęście dla niego, a święto dla bloków kapłańskich. To szczęście ks. Kozala, że od wywiezienia z Łądu mógł po raz pierwszy złożyć Bogu ofiarę Mszy św., było tak wielkie, że przenikało całą jego osobę i ujawniało się na zewnątrz. Widzieli tę jego radość swoi i obcy, nawet wrogowie. Władze blokowe, które z reguły odnosiły się nienawistnie do więźniów, tym razem na swój sposób starały się podkreślić uroczysty dzień w życiu Biskupa. Oto blokowy wywołał w czasie obiadu ks. Kozala i ofiarował mu „dolewkę“ z zupy i „dokładkę“ z ziemniaków. Było to wyróżnienie. Ks. Biskup „dolewkę“ i „dokładkę“ przyjął i ofiarował je ze swej strony jednemu z alumnów.

(Ciąg dalszy nastąpi)

PATRON ORLEANSU

Wśród niezliczonego grona świętych, jest jeden, który nawet z oddalenia wieków nie traci nic na swej wielkości, przeciwnie wrasta coraz więcej w chwałę »ukoronowany« ostatnio tytułem Doktor Kościoła — to święty Antoni Padewski.

Po Najsw. Marii Pannie nie mieliśmy świętego, któryby tak powszechnie był czczony i kochany we wszystkich narodach od krańca do krańca ziemi, jak on — św. Antoni.

A miłość ku temu Świętemu przechodzi jako drogocenna spuścizna z pokolenia na pokolenie.

Zastanawiając się nad tym, niepodobna nie zawołać słowami Pisma Świętego: »Palec Boży jest tutaj« (Ex VIII. 19). Tak, bo Bóg chce na przykładzie św. Antoniego wskazać zchorzałej i zdegenerowanej ludzkości, błędzącej po manowcach pychy i egoizmu, iż tylko przez miłość prawdziwą a gorącą można zapewnić drugim szczęście i pokój.

Życie św. Cudotwórcy jest najlepszym tego dowodem. Bo choć stał się wielkim świętym, nie tylko dlatego jest serdecznie kochanym, że jest wielkim świętym, ile raczej dlatego, iż rozumie cierpienia serc ludzkich, wlewając w nie balsam ukojenia i pociechy przez niezliczone cuda. Stąd już za życia otrzymał przydomek Cudotwórcy, bo posiadał od Boga moc, iż potrafił zdejmować ze zbolanych serc ciężkie brzemiona nieszczęść czy chorób.

Tak było za ziemskiego jego życia, tak jest i dziś. Już bowiem od przeszło 700 lat ciągnie się za Jego imieniem świetlista smuga miłości i dobroci cudów.

Całe swe życie w Zakonie franciszkańskim poświęcił pracy nad zbawieniem drugich.

A jak skutecznym było to posłannictwo herolda Chrystusowego, dowodzi fakt, iż na głos jego nawracali się sekciarze, miękły serca niesprawiedliwych wyzyskiwaczy, odwracali się od złotego

cielca bogacze, by u stóp jego rozpocząć nowe życie.

A gdy dziś króluje w niebie, czyż zapomniał o potrzebach naszych?

O nie, czułość Jego serca wrasta zawsze ku tym, którzy się do Niego uciekają, by nieść ulgę tym co płaczą i cierpią.

Lecz przede wszystkim doroczna Jego uroczystość to dzień szczególniejszych łask Bożych; Bóg bowiem w tym dniu przez wstawienieństwo świętego Cudotwórcy chce jeszcze więcej okazać ludzkości swe miłosierdzie.

I dlatego, gdy cierpienie, ból i zwątpienie, jak płaz zimny, ogarnie nasze serca i dusze na widok naszych grzechów, i dlatego, gdy dotknie nas nędza czy bolesny zawód, u stóp św. Antoniego w dniu Jego święta szukajmy pociechy i ukojenia. A On nas z pewnością wysłucha, bo swą miłością promienistą otoczy każdego z nas, osuszy łzy, uciży ból i do swego serca przeyciśnie, by w życiu było nam lżej.

Stąd w całej pełni ziszczą się słowa św. Bonawentury: »Jeśli szukasz cudów, uciekaj się do św. Antoniego Padewskiego«.

Wesoły kącik

To lepsze

Zona: Mężusiu, przecież lekarz zakazał ci pić wino przy jedzeniu!
Mąż: — No to schowaj jedzenie!

Bał się, ale...

Sędzia do oskarżonego:
— A więc przyznajesz, że kradnąc, portfel, miałeś uczucie strachu? Oskarżony: — Tak! bałem się, że portfel będzie pusty.

POMOC DLA POLSKI

Przyjmujemy zamówienia na
GOTOWE PACZKI, paczki ŻYWNOSCIOWE z BIELIZNĄ i
SZCZEGÓLNI DO UŻYTKU DOMOWEGO, już przygotowane do
wysyłki w składach różnych państw europejskich.

CARE de New York i Mac Millan de São Paulo

Wysyłają paczki do POLSKI i innych krajów Europy. Paczka
10 kg. i przesyłka od 150 cr. Specjalne paczki EKSPRESOWE.
Wysyłka i odbiór gwarantowane. Zgłoszenia kierować na adres:

TIGGES & CIA. LDA.

CURITIBA — PARANA — BRASIL

Rua 15 de Novembro, 591 — Tel. 425 — Caixa Postal K

Farmacia Maciel e Santa Felicidade

Fraça Osorio 193 — Rua Sald. Marinho 741
Fone 2189 — Curitiba, Paraná — Fone 1879

Otwarte do godziny 22 giej — Kompletny wybór artykułów chemicznych
i aptecznych tak krajowych jak i zagranicznych: apteczka domowa, arty-
kuły gumowe i perfumy. — Dostarcza się do mieszkania oraz wysyła się
do interiora przez reembolso — pocztą.

CASA METAL

LUPION & CIA. LTDA.

Żelazo, naczynia, szkła, żelazo i stal w sztabach, radio PHILIPS
i artykuły dentystyczne.

Adres: Rua 15 de Novembro, 220 — Tel. 189

Adres telegr.: METAL — Caixa Postal 140 — Curitiba - Paraná

Poszukuje:

między z
Ostrowskich Stawicki ostatnio
zamieszkała w stanie São Paulo, po-
szukuje J. Grabska z Langchamps
par. Vadencourt — Aisne — Francja,
prosi o zawiadomienie. Udziela infor-
macji Slavonir F. Warpechowski
— Joaçaba — Sta. Catarina.

Ziemia na sprzedaż

Trzy akry ziemi; w tym 1 akier
pastwiska ogrodzonego drutem, 2 ak-
ry ziemi do sadzenia; dom, stodoła
i stajnia, wszystko pokryte dachów-
ką. — Blisze objaśnienia na ko-
lonii Gonçalves Junior, Irati —
Ludwik Wróbel.

CASA ROSA

Fraça Tiradentes 246, Curitiba
Welon, artykuły męskie i damskie,
kretony, jedwabne nakrycia, mate-
rialy bawełniane, koldry.
Ceny bardzo niskie.

LABORATORIUM DE COSTA

Pod odpowiedzialnością farmaceuty
Ireony Mikoszewskiej
Analizy i badania kliniczne. Bakte-
riologia — Parasitologia — Chemia me-
dyczna.

Rua Barão do Serro Azul, 88
1-sze piętro — Curitiba.

Dr. Carlos Heller

Praktykował w hamburskich
i paryskich szpitalach. Klinika dla
dzieci i dorosłych. — Leczy zylak-
ki i rany na nogach bez operacji.
Kons. Nad apteką, Aven. João
Pessoa 68. Przyjmuje od 1½ — 5
Telefon 8-7-6.
Rez. Commend. Araujo 970.
Telefon 424.

Dr Estanislau Bembem

Lekarz

Klinika ogólna: leczy choroby ko-
biec, choroby żołądka, wątroby i
wewnętrzne.

Konsultorium: Fraça Tiradentes
530 (altos da Farmacia Stel-
feld), od 10 — 12 i od 3 — 6 godz.
Rezydencja: Rua Julia da Co-
sta, 368 — Curitiba.

Casa dos Artefatos de Borracha

STIEB & STIEB

Rua Barão do Rio Branco, 70 —
Caixa Postal 474.
Curitiba — Paraná

Posiada na składzie wszelkie
artykuły gumowe.

Dr Tempski

LEKARZ

Praktykował w szpitalach w Polsce
Przyjmuje od 9 — 12 i od 3 — 6
Konsultorium: Farmácia GUAIRA,
rua M. Floriano, 742 — Tel. 675
Rezydencja: ul. 7 de Setembro, 1588
Tel. 677

WINCENTY FLENIK

Chirurg - Dentysta

Godziny przyjęć: od 8 — 11 i od 2 — 6
Rua Saldanha Marinho, 593
Curitiba.

Drogatiba Lda.

Sprzedaje i kupuje i produkty a-
pteczne.

Wysyła się przez Reembolso Postal
Mówi się po polsku.
Rua José Bonifácio, 96 Caixa Postal
205. — Curitiba — Paraná

Leczenie bez operacji: hemo-
roidów, zylaków, chorób żela-
dkowych, niestrawności, zgagi,
kiszek, wątroby, bólu, kalek,
ściepki kiszki, raka, wrzodów
na nogach

Dr. Mendes de Araujo

Aven. João Pessoa 68.
Przyjmuje od 3-ciej do 5-tej godziny
DR.

Mieczysław Szaniawski

LEKARZ

Choroby wewnętrzne i nerwowe
Przyjmuje od 9,30 do 11,00 i
od 1,30 do 3,30 przy ulicy
José Bonifácio, 92 (Nad Drogatibą)

Bar e Restaurante NACIONAL

João Szezech

Praca Barão de Guaratuba, 181
Ponta Grossa
Wydaje bardzo smaczne śniadania
obiady i kolacje, oraz zakąski i na-
poje różnego gatunku po cenach
umiarkowanych.

Hotel „Regina“

właściciel: Józef Kamiński w Capão
Bonito (Stan S. Paulo) na oblad-
wym przystanku linii autobusowej
Curitiba — São Paulo. Znakomity, no-
woczesny hotel i świetna kuchnia.

Casa „ROMEU“

kupuje i sprzedaje ubrania używane;
płaci od 100 do 400 Cr. za ubranie,
sprzedaje zaś po cenach przystępnych
dla wszystkich.
Kup raz a zostaniesz klientem.
Casa ROMEU, ul. Blachucha, 315
Tel. 3401 — Curitiba.

CIA. T. JANÉR, COMERCIO E INDUSTRIA

FILIA W KURYTYBIE

Ulica Comendador Araújo, 110 — Skrzynka poczt. 720 — Telef. 446
Papier, Maszyny do pisania, Przyrządy drukarskie, Mate-
rialy medyczne: Stille, Motory Archimides: dla lodzi, Oleje
mineralne Amalie, Stal, Samowary, Narzędzia i Maszyny dla
każdego gałęzi przemysłu najslawniejszych wyrobów szwedzkich

SIEDZIBA

AV. RIO BRANCO, 85 — 120
EDIFÍCIO CITY
Skrzynka poczt. 960 — tel. 28-2064
RIO DE JANEIRO.

FILIE:

SÃO PAULO, RECIFE,
BELO HORIZONTE,
PORTO ALEGRE,
CURITIBA.

CASA IDEAL

PRAÇA GENEROSO MARQUES, 62 (dawniej Municipal)
Filia: Rua 15 de Novembro 167 — Telefon 755 — Curitiba.
NAJWIĘKSZY I NAJLEPSZY WYBÓR OBUWIA damskie-
go męskiego i dziecięcego do nabycia w znanym od lat
SKŁADZIE CASA IDEAL.

Casa Eletro Brasil

RUA 15 DE NOVEMBRO, 528 — Fone, 157.

Oficyna — Rua Ignacio Lustosa, 26 — fone, 3321.

Wszelkie materiały elektryczne — Instalacje światła i prądu
— Radia — Geladeiras — Aspiradores de pó — Geladeiras.

Oficyna dla napraw Aparatów Radiowych i Geladeiras oraz
wszelkich aparatów elektrycznych handlowych z jakiegokolwiek materiału

Depositarios dos Electrodoes FREDOTTI.
Maquina de Solda Elétrica.

MOVEIS CIMO

DUMA PRZEZEMYSŁU KRAJOWEGO.

Do urządzenia biura i domu żądaj zawsze „Moveis Cimo“.

Skład: Rua Barão do Rio Branco, 158.

Telefon, 828 — CURITIBA.

Armazem Tomas Kubis

Kupujemy i sprzedajemy wszelkie produkta krajowe. — Posiadamy
świeże towary spożywcze oraz napoje krajowe i zagraniczne

Praca Coronel Encas 30, róg São Francisco 57
obok Igreja da Ordem — Curitiba.

MINERVA

DROGARIAS E FARMACIAS

Matriz: Curitiba, Praça Tiradentes 554 — Telefon: 220-1220-2220
NAJWIĘKSZA FIRMA APTEKARSKA — FARMACEUTYCZNA
NA CAŁY STAN PARANA

Posiada swe filie dla sprzedaży hurtownej i detalicznej we wszystkich w-
złowych miastach Stanu: Kurytybie, Ponta Grossa, Jacarecinho, Parana-
guá, Londrina i União da Vitória i Itaty.

Przyjmuje zamówienia za zaliczką Reembolso Postal.

Joalheria Rocha

Bizuteria, zegarki i t. p. rzeczy na prezenty.

Firma, która ma największy i najlepszy wybór zegarków
w Paranie.

Sprzedaje tanio i gwarantuje ich solidność.

Ulica Monsenhor Celso, 124 — Telefon 3-4-02 w Kurytybie.

Dr. Bronisław Ostoja Roguski

Adwokat

Sprawy cywilne, handlowe i robotnicze, inwentarze, na-
turalizacje — przyjmuje pełnomocnictwa do załatwiania wszelkich
spraw przy urzędach stanowych i federalnych.

Biuro adwokackie przy Av. João Pessoa, 75, piętro I.

„A VENCEDORA“

FRANCISZKA LACHOWSKIEGO

Curityba — Rua General 451 — Telefon 1357

Największa fabryka cukierków i karmelków w Paranie
Wyrabia cukierki malinowe, kokosowe, migdłowe, cytrynowe, mleczne
gumowe i t. p. — Towar pierwszej jakości po cenach przystępnych.

WESTERPLATTE

NAPISAŁ MELCHIOR WAŃKOWICZ

(Ciąg dalszy)

Jest 07.30. Nastroj u Pajaka, nastroj po wszystkich gniazdach oporu — wspaniały.

O 08.00 «Schleswig-Holstein» powraca do chwilowo porzuconej ofiary. Na okopy Pajaka, na tę szeszęplą przestrzeń 150 mtr. od morza do toru kolejowego pada niepowstrzymanie szybki ogień z 4 dział 28-centymetrowych i z 5 dział 150 mm.

Nie nie pomagają piśnie uklepane przedpiersia modo antiquo 1920. Lecą wierchołki drzew, liście, fontanny piasku i płynie krew. Pajak melkuje, że ma zabitych i rannych. W trakcie tego telefonowania widzi nagle swoje gołe nogi. Orientuje się! Krzyczy do Gryczmana: «Zostań. Odesłaj mnie.» Trafi przytomność.

Sucharski przy drugim końcu telefonu słyszy, że Pajakowi śpiątał się meldunek, nie rozumie. Po chwili słyszy znów tek meldunku:

— Melduje się chor. Gryczman. Pan porucznik Pajak ciężko ranny. Objąłem komendę. Przytłumili nas całkiem.

— Wycofać się na główną linię oporu (tzn. za plot przeciwzołgotwy do bunkrów nr 1 i 5) — za brać rannych.

Cekaemy z Neufarwasser, zrozumiałwszy, że działo rozbite, znów grają. Pod tym ogniem sanitariusze wloką rannego por. Pajaka z rozwalonymi biodrami. Za nim — innych rannych. Schleswig-Holstein dalej grzmi ze wszystkich swoich dział.

Wreszcie i Niemcy milkną, zde-

orientowani zaprzestaniem ognia z dział, zamknięciem pozycji Pajaka. Robi się cisza.

Jest 08.45. O tej właśnie godzinie min. Chodaćki mówi do swoich współwięzionych współpracowników:

— Jeśli który z panów umie się modlić — zmówcie za tych ludzi wieczny odpoczynek.

Bunkier dowództwa jest skryty w swojej dolnej kondygnacji od strzałów pancernika przez fałdę terenową. Za to pierwsze piętrowe jest zniszczone, a wraz z nim apteczka, narzędzia chirurgiczne. W dolnej kondygnacji na zwykłym łóżku polowym, czterech żołnierzy trzyma por. Pajaka za ręce i nogi, piąty za głowę. Doktor Słaby tnie nożyczkami na żywcza.

Jeśli ministra Chodaćkiego zmartwiła cisza, to mógł się teraz «pocieszyć». Niemcy zająwszy okopy Pajaka, zorientowali się niebawem, że idzie na nich najlepsze polski ogień z bunkrów 1 i 5 oraz z moździerzy. «Schleswing — Holstein» znów rozpoczął swoją ponurą robotę, a gdy szło mu niesporo z fałdą terenową, Niemcy z dogodniejszego punktu, z Neufarwasser, poczęli strzelać z działek piechoty. Wreszcie z kierunku Heubude poczęła strzelać bateria niemieckich 88-ek.

Gdy coraz to nowe środki ogniowe ściągano na pochybel Westerplatte, bita i wyrzynana ludność polska w mieście wiedziała coraz dobitniej — że Westerplatte się broni.

A na Westerplatte — panował

dobry przedwojenny porządek. Ludzie dostali obiad gorący wieczorem major zarządził uzupełnienie amunicji, konserwację broni, wyznaczenie służby patrolowej.

Kiedy o 23.00 na zmierzchane przez cały dzień bunkry nr. 1 i 5 poszło natarcie niemieckie z byłych stanowisk Pajaka. nasze cełkamy narzęły Niemców co niemiara i natarcie ich się załamało.

Tegoż dnia odbyło się masakrowanie szeszępliej floty polskiej. Trzy kontrtorpedowce na dwa dni wystaliśmy na szczęście do Anglii. Na pozostałą małą flotyllę wojenną w dniu pierwszym września zwała się bez wypowiedzenia burza.

Pierwszy był trafiony «Mazur», torpedowiec bardzo małego typu. Bomba lotnicza zabiła na nim dwudziestu marynarzy i «Mazur» począł tonąć. Ale kiedy pokład był już pod wodą, jego działka przeciwlotnicze jeszcze strzelały.

Stawiacz min „Gryf”, wyładowany minami, był atakowany przez dwadzieścia bombowców, przy czym dowódca został zabity.

Jedna z bomb padła tak blisko traулera „Mewa”, że cała załoga została zdmuchnięta do morza. Pozostał jedynie dowódca i ci przy kotłach. Dowódca, ciężko ranny, leżąc na pokładzie, dawał rozkazy i doprowadził do portu pokaleczony okręt.

Przeciw szeszęplim siłom polskim Niemcy użyli krążownika, czterech torpedowców, licznych dział podwodnych, traулerów i ścigaczy, a oprócz tego ogromną ilość samolotów.

Zaangażowanie samolotów odciążało Westerplatte w tym pierwszym dniu wojny. Tak samo jak

użycie działa zajęło ogień pancernika z pozycji Pajaka i pozwoliło odeprzeć ataki od bramy kolejowej, tak ambicje Gdańskie zapania Westerplatte zniemacka i bez przygotowania ogniowego, i tylko gdańskimi siłami, wyszło nasze obronie na dobre.

Ale działo już było rozbite, samoloty w znacznej części dopełniały krwawej roboty na morzu, zmiełczenie ogniem obrony szło bez przerwy, a do ataku, zobaczmy, szykowały się coraz nowe i coraz doborowsze oddziały Reichswehry.

Ranek 2 września przyniósł dalsze zwiększenie środków ogniowych działających na Westerplatte. Na morzu ukazują się dwa małe, ogromnie ruchliwe torpedowce niemieckie i szybko manewrując kładą nieustanny ogień na Westerplatte. Nie ma na nie żadnego środka ogniowego.

Parter jednak bunkra dowodzenia, bunkry nr. 1 i 5, dobrze wtułone w teren, pozostają nie ugrzyzione.

Wówczas przychodzi to, na co nie ma rady, co przyjść musiało.

O godzinie 16.00 ogień niemiecki ustaje. Major wychodzi przed bunkier i widzi pikujący samolot. Niemal równocześnie pisarz kancelaryjny st. strz. Dunkiewicz woła:

— Jestem ranny!

Krew ścieka z czoła Dunkiewicza i na drzwiach występuje trąd od kul cekaemu z samolotu.

Niezwłocznie potem potworny warkot zasuwa niebo na Westerplatte. I znów nie ma żadnego środka ogniowego na nalot. Na Westerplatte nie udało się przeszwarować ani jednego działka pelot.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Iskierki z Polski

— W Działdowie, gdzie się mieścił wielki obóz koncentracyjny, rozpoczęto ekshumację grobów masowych, w których puszczalnie znajdują się śmiertelne szeszętki wielu księży polskich, wśród nich obu biskupów z Płocka, ks. Arcybiskupa Nowowiejskiego i ks. Biskupa Wetnańskiego, którzy skończyli życie w r. 1941 w nieznanym okolicznościach.

Towarzystwo Przyjaciół Opięki nad Majdankiem postanowiło przewieźć na plac obok krematorium znajdujące się w pobliżu obozu około 1.300 mtr. sześciennych kości i prochów ze spalonych zwłok byłych więźniów Majdanka w Lubelszczyźnie, gdzie wybudowana będzie mogiła — kopic.

— Dla upamiętnienia zwycięstwa grunwaldzkiego projektuje się wzniesienie na polach Grunwaldu pomnika, w który wmurowana zostanie tablica pamiątkowa. W celu zrealizowania tego projektu Woj. Rada Narodowa w Olsztynie powołała specjalną komisję, która przekazała się w Ogólnopolski Komitet Ludowy Pomnika pod Grunwaldem.

— Sztuthoff — miejsce oślawionego obozu koncentracyjnego, otrzymał nazwę «Obozy». Mieszczą się tam Państwowe Warsztaty Samochodowe.

— Władze amerykańskie odda-

ły krajowym organom sprawiedliwości 130 niemieckich przestępców wojennych z amerykańskiej strefy okupacyjnej Niemiec. We Wrocławiu odbywa się obecnie proces Karla Galascha, kata obozów koncentracyjnych w Gross Rosen, Dichenfurt i Litomierzycach.

— W Elblągu odnaleziono w jednej willi poniemieckiej sztandar zabytkowy z czasów króla Stanisława Augusta. Sztandar sprowadzono do Gdańska, gdzie przekazano go do Muzeum Państwowego.

— W Warszawie otwarto wystawę prac zmarłego przed wojną słynnego architekta prof. Stanisława Noakowskiego. Z bogatej jego twórczości pozostały zaledwie szeszętki. Kilka tysięcy rysunków spłonęło w czasie wojny.

— Biuro informacyjne o Polakach w Rosji istnieje we Wrzeszczu pod Gdańskiem, ul. Rokossowskiego 22.

— W Miłosinie pod Warszawa rozpoczęto budować dwa lotniska, szybowcowe i motorowe.

— Międzynarodowe targi gdańskie odbędą się w dniach od 2—10 sierpnia. Głównym terenem Targów będzie wyspa Holm (w okolicach portu gdańskiego). Znajdą tam pomieszczenie przede wszystkim ciężki przemysł eksportowy artykułów związanych z żegluga mor-

ską i pawilony handlu zagranicznego.

— Z początkiem maja ceny towarów kolonialnych były następujące: kawa — 1.000 zł, herbata 7.000 zł, kakao 8.000 zł za kilogram.

— W Częstochowie w 1946 roku było 1.012 urodzin na 1.066 zgonów. Podobne stosunki panują w większości miast polskich. Sytuacja na wsi przedstawia się niewiele lepiej. Oto do czego doprowadziła długoletnia okupacja niemiecka.

— Tajną organizację wśród uczniów gimnazjów Batoiego, Mickiewicza, Jasińskiego OO. Marianów wykryła policja warszawska. Komunikat donosi, że uczestnicy zamierzali wyсадzić w powietrze pomnik żołnierzy sowieckich w Warszawie.

— 40.000 dzieci mogło spędzić kilka tygodni letnich w zeszłym roku na koloniach urządzonych przez „Caritas”. Ta sama organizacja katolicka otwiera obecnie uzdrowiska dla studentów, z których wielu jest zagrożonych gruźlicą. Pomocą obejmuje się młodzież bez względu na religię i przekonania. Tymczasem uzdrowiska państwowe przyjmują jedynie studentów, których przynależność partyjna jest szczegółowo badana. Również w ramach «Caritasu» powstał wydział pomocy dla polskich dziennikarzy, który będzie rozkładał opiekę nad pracownikami pióra, z których wielu znajduje się w nędzy.

— Grudziądz zajmuje po War-

szawie i Gdańsku trzecie miejsce pod względem zniszczeń wojennych. Dochodzą one do 60%.

— Katedra wrocławska im. św. Doroty posiada największe w Europie organy o 5 klawiaturach oraz 250 registrach. Naskutek działań wojennych organy zostały uszkodzone, tak, że obecnie czynią się tylko dwie klawiatury. Rozpoczęto składkę wśród społeczeństwa na odbudowę tego cennego urządzenia.

— Na ziemiach odzyskanych pracuje 571 fabryk papieru i celulozy.

— Do Wrocławia przybywa miesięcznie około 7 tysięcy Polaków; liczba ich już sięga 200 tysięcy.

— Na pograniczu polsko — niemieckim zatrzymano w ostatnich miesiącach 3 tysiące Niemców, którzy chcieli powrócić nielegalnie do Polski.

— Radio Warszawa donosi, że ambasadorem rządu w Paryżu został mianowany Jerzy Putrament, dotychczasowy poseł w Szwajcarii.

— We wrześniu 1939 r. ewakuowano do Rumunii około 100 polskich samolotów sportowych, z których część przetrwała wojnę w dobrym stanie. Obecnie Rumunia zwraca Polsce 48 pozostałych samolotów oraz 60 silników lotniczych.

Sarna e Cocciaras?
ANTI SARNATELLI
o ultimo recurso =